

Principals conclusions de la *Jornada de cultura, diversitat i interculturalitat*

PLA ESTRATÈGIC TARRAGONA CULTURA

Ponents: Carolina Astudillo (psicòloga social, directora de projectes d'interculturalitat), Desirée Bela-Lobedde (escriptora, activista afrofeminista i antiracista) i David Martos (sociòleg, coordinador de l'Ateneu Popular de Salt).

Moderador: Norian Muñoz, periodista.

Dia: dijous 14 de novembre de 2024

Lloc: vestíbul del Teatre Tarragona (Rambla Nova, 11)

Com podem explicar que la interculturalitat i la diversitat són importants en les polítiques culturals?

Tenint en compte, en primer lloc, que tot allò que no sigui una eina d'inclusió social és una eina d'exclusió social. Per tant, hi tenim una responsabilitat.

Assumint també que una programació cultural és el mirall d'uns interessos i la cobertura —o no— d'unes necessitats de la població. A qui ens adrecem? De quina manera? Qui hi participa? Com?

Entenent que la cultura és un dret que s'ha d'universalitzar. I parlant en termes de drets culturals però també de democratització de la cultura. Cal obrir-se a la participació ciutadana i fer-ho des d'una posició honesta, no com a mer maquillatge institucional.

Quins reptes implica, aquest canvi de paradigma?

La superació de l'etnocentrisme, d'aquesta idea preconcebuda que considera que tot allò que produeix la societat d'origen és bo per si mateix, i que és estàtic i s'ha de preservar per damunt d'altres expressions culturals o artístiques.

La revisió de les nostres tradicions i formes d'expressió cultural. Cal preguntar-se, segons les expertes: estan ofenent algun col·lectiu? Exemple dels gegants negres, o del *blackface* amb els Reis d'Orient

Hi ha un altre repte que és el risc de folklorització: sempre que parlem de Veneçuela han d'aparèixer les *arepas*? Fins a quin punt no estigmatitzem els veneçolans? Si es tracta d'una autorepresentació no és el mateix que si la societat d'origen és qui projecta aquests prejudicis sobre una altra comunitat. Qui fa què? Els sopars del món poden ser útils com un

primer pas de trobada intercultural, si es vol, però no com a projecció i reproducció d'imatges estereotipades.

Què comporta, a l'hora de portar a terme una programació o un pla estratègic?

De vegades, qüestions tan concretes i bàsiques com plantejar-se quins continguts s'han de traduir a d'altres idiomes i quins no, i per quina raó. La programació cultural d'un centre cívic pot estar en urdú o no? ¿Ha d'estar només en català, o en català i en castellà?

A banda de la comunicació, cal pensar els formats dels actes, i la diversitat existent en la societat. Si només fem concerts de nit, en un context on l'alcohol és molt present, hi ha comunitats que ja no s'hi atansaran. Existeixen alternatives? Per què no les construïm?

D'altres qüestions a considerar són estructurals. Hi ha moltíssima població migrada que no té les necessitats més bàsiques cobertes (situació administrativa, salari digne, habitatge, temps lliure, etc.), i sense això es fa molt més difícil plantejar-se la participació cultural. Per això calen polítiques integrals, que tinguin en compte aquests altres factors.

També caldria replantejar-se, en aquest sentit, aspectes com el sistema de subvencions. Quines entitats se'n beneficien, quina estructura social representen i què aporten? Cal que s'hi tingui en compte la interseccionalitat.

Com ens podem acostar a les comunitats de nouvinguts?

Escoltant i sense forçar les coses. Trobant-nos en allò que ens puguem trobar i no perdent el contacte en aquells punts en què ens diferenciem. És naïf pensar que no hi haurà discrepàncies, maneres diferents de veure les coses i conflicte.

Fent-les més visibles en el nostre dia a dia i creant realment oportunitats per a tothom.

Aprofitant el poder de transmissió de valors des de l'educació dels infants. Aportant una perspectiva antiracista i intercultural des de tots els fronts, també, i molt especialment, des de l'educatiu, que ajudi a superar clixés i estigmatitzacions.